

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยได้เผชิญวิกฤตเศรษฐกิจอย่างรุนแรง เป็นผลมาจากการเปิดเสรีทางการเงิน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533 ซึ่งทำให้ระบบเศรษฐกิจไทยเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศเป็นไปอย่างเสรี กล่าวคือทำให้เงินทุนระหว่างประเทศสามารถเคลื่อนย้ายอย่างรวดเร็วไปสู่แหล่งลงทุนที่มั่นคงและให้ผลตอบแทนที่ดี จึงส่งผลให้เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิจากต่างประเทศของประเทศไทยมีปริมาณสูงขึ้นเป็นลำดับ ถึงแม้สถาบันการเงินจะสามารถระดมเงินออมจากประชาชนได้เพิ่มขึ้นแต่ก็ไม่เพียงพอกับการลงทุนที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้ประกอบการต่าง ๆ ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก และจากการที่เศรษฐกิจประเทศไทยขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้ประเทศไทยประสบปัญหาทางด้านวิกฤตเศรษฐกิจ รัฐบาลได้เผชิญปัญหาเศรษฐกิจอย่างรุนแรง และปัญหาที่จะต้องรีบดำเนินการแก้ไขคือ ทุนสำรองระหว่างประเทศลดลง จากการปกป้องค่าเงินบาท ทำให้ค่าเงินบาทจนถูกสถานการณ์บีบบังคับให้ค่าเงินบาทลอยตัว ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ซึ่งได้ส่งผลต่อสถาบันการเงินของประเทศจำนวนมาก อันเนื่องมาจากหนี้เสียและการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ทำให้รัฐบาลในสมัยนั้นต้องกู้เงินฉุกเฉินอย่างมีเงื่อนไขจากกองทุน IMF ในเดือนสิงหาคม 2540 โดยต้องทำตามเงื่อนไขของ IMF ที่เน้นการเข้มงวดกับบริษัทเงินทุนที่มีปัญหาการบริหารสภาพคล่อง การกำหนดให้สถาบันการเงินคงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงและปล่อยสินเชื่ออย่างระมัดระวัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการโดยตรง ธุรกิจหลายประเภท เช่น อสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจโฆษณา สื่อสารมวลชน บริษัทเงินทุน อุตสาหกรรมรถยนต์ ฯลฯ ต้องทยอยปิดกิจการลง

จากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจนี้ ทำให้รัฐบาลหันมาให้ความสำคัญและสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากรัฐบาลได้ตระหนักถึงความไม่สมดุลในการพัฒนาเศรษฐกิจที่เน้นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ การผลิตจำนวนมากเพื่อลดต้นทุนจากการประหยัดจากขนาดการผลิต (Economics of scale) โดยอาศัยข้อได้เปรียบในการแข่งขันจากแรงงานราคาถูก(คุณภาพแรงงานต่ำ) โดยพึ่งพาทุนและเทคโนโลยีจากการนำเข้าสูง ทำให้ประเภทสินค้าที่ผลิตออกจำหน่ายมีลักษณะกระจุกตัว(Mono-cultural Product) ดังนั้นเมื่อประเทศต้องก้าวออกจากยุคเศรษฐกิจแบบเก่ามาสู่ยุค

เศรษฐกิจใหม่ที่เน้นการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าให้มีความหลากหลาย ตรงกับความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมีการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้นจากระดับประเทศสู่ระดับโลก ทำให้ขบวนการผลิตต้องปรับตัวให้สามารถยืดหยุ่นได้ รวดเร็วตามความต้องการตลาด โดยอาศัยความได้เปรียบจากความรู้นวัตกรรม คุณภาพการผลิตด้วยต้นทุนที่ต่ำ แทนการใช้ข้อได้เปรียบจากแรงงานราคาถูกในอดีต ทำให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้รับความสนใจและถูกนำมาใช้เป็นแกนในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างจริงจัง เพราะนอกจากธุรกิจเหล่านี้จะเป็นแหล่งรองรับการจ้างงานจำนวนมากที่กระจายอยู่ทั่วประเทศแล้ว ธุรกิจขนาดเล็ก ยังมีความคล่องตัวที่สามารถผลิตสินค้าและบริการที่มีความหลากหลาย และมีความยืดหยุ่นที่จะปรับตัวตามความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ธุรกิจส่วนใหญ่ก็ยังไม่ต้องพึ่งพาการนำเข้ามาก เนื่องจากส่วนใหญ่จะอาศัยวัตถุดิบในท้องถิ่น จึงก่อให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ฝีมือแรงงานและการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่เพื่อสนับสนุนหรือลดต้นทุนการผลิตอย่างแท้จริง

สำหรับประเทศไทยขนาดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมถือว่ามียุคใหญ่มาก ซึ่งจะเห็นจากข้อมูลการจดทะเบียนกระทรวงพาณิชย์ในรอบบัญชีปี 2544 พบว่ามีผู้ประกอบการที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวน 369,732 ราย คิดเป็นร้อยละ 90 ของจำนวนผู้ที่จดทะเบียนทั้งหมดจำนวน 409,471 ราย และจากสภาพการเปลี่ยนแปลงทางการพัฒนาเศรษฐกิจปัจจุบัน ทำให้กิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นความหวังของประเทศที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจไทยผ่านสภาวะวิกฤติไปได้ด้วยดี และจะเป็นปัจจัยช่วยเสริมสร้างให้ระบบเศรษฐกิจมีความแข็งแกร่งและมั่นคง เพื่อต่อสู้กับวิกฤติที่อาจก่อตัวขึ้นในอนาคต ดังนั้นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงถูกนำมาใช้เป็นแกนในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างจริงจัง เพราะนอกจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะเป็นแหล่งตลาดที่รองรับการจ้างงานจำนวนมากที่กระจายอยู่ทั่วประเทศแล้ววิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังมีความคล่องตัวสามารถผลิตสินค้าและบริการที่มีความหลากหลาย และมีความยืดหยุ่นที่จะปรับตัวตามความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนใหญ่ก็ยังไม่ต้องพึ่งพาการนำเข้ามากนัก เนื่องจากส่วนใหญ่จะอาศัยวัตถุดิบในท้องถิ่นจึงก่อให้เกิดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฝีมือแรงงานและสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่เพื่อสนับสนุนหรือลดต้นทุนการผลิตอย่างแท้จริง

เมื่อรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงได้ให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักมีหน้าที่รับผิดชอบ โดยได้มีการออกพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ.2543 และมีมาตรการทางการเงินให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีกระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่

18 กันยายน 2544 ให้ออกมาตรการทางภาษีอากรเพื่อสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อแก้ปัญหาราคาขาดแคลนเงินทุน ปัญหาราคาขาดแคลนความสามารถในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ และปัญหาราคาขาดแคลนเทคโนโลยี สำหรับมาตรการภาษีสรรพากรเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ประกอบด้วยมาตรการที่สำคัญ 3 มาตรการคือ

1. มาตรการปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เนื่องจากปัจจุบันนิติบุคคลไทยโดยทั่วไปต้องเสียภาษีจากกำไรสุทธิในอัตราร้อยละ 30 ซึ่งถือว่าเป็นอัตราที่ค่อนข้างสูงสำหรับผู้ประกอบการขนาดย่อมที่ส่วนใหญ่มีปริมาณการค้าไม่มากนัก ถ้าต้องเสียภาษีในอัตราร้อยละ 30 จะเป็นการสร้างภาระภาษีให้มีผลตอบแทนน้อยลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความตั้งใจในการลงทุนเพิ่มเติม ดังนั้นการปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจะช่วยลดภาระภาษีเงินได้และช่วยเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุนให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

รายละเอียดมาตรการ : ปรับลดภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เฉพาะกรณีที่ผู้ประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาทดังนี้

กำไรสุทธิ	อัตราภาษี
1 บาท - 1,000,000 บาท	15%
1,000,001 บาท - 3,000,000 บาท	25%
3,000,001 บาท ขึ้นไป	30%

มาตรการนี้กำหนดให้ใช้บังคับ สำหรับกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2545 เป็นต้นไป สำหรับกรณีที่ มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วเกิน 5 ล้านบาทขึ้นไป ยังคงต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 30 ตามปกติ

2. มาตรการให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินเบื้องต้นในอัตราพิเศษ สำหรับทรัพย์สินบางประเภท

2.1 ทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ซึ่งปัจจุบันกำหนดให้หักค่าเสื่อมราคาได้ภายในระยะเวลา 5 ปี ปรับปรุงให้สามารถหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินประเภทนี้ได้ภายในระยะเวลา 3 ปี สำหรับกรณีทั่วไปและเพื่อเป็นการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กำหนดให้หักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในปีแรกได้ร้อยละ 40 ส่วนที่เหลือให้ทยอยหักภายในระยะเวลา 3 ปี ฉะนั้นในกรณีที่ ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หักค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรง จะหัก

ในปีแรกได้เท่ากับร้อยละ 60 ของมูลค่าทรัพย์สิน สำหรับปีที่ 2 และปีที่ 3 จะหักได้อีกปีละร้อยละ 30 ของมูลค่าทรัพย์สิน

2.2 ทรัพย์สินประเภทโรงงาน (Plant) ปัจจุบันกำหนดให้หักค่าเสื่อมราคาได้ภายในระยะเวลา 20 ปี เพื่อเป็นการสนับสนุนธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกำหนดให้หักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในปีแรกได้ร้อยละ 25 ของมูลค่าทรัพย์สิน ส่วนที่เหลือให้ทยอยหักภายในระยะเวลา 20 ปี

2.3 ทรัพย์สินประเภทเครื่องจักร (Machinery) ปัจจุบันกำหนดให้หักค่าเสื่อมราคาได้ภายในระยะเวลา 5 ปี แต่เพื่อเป็นการสนับสนุนธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกำหนดให้หักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในปีแรกได้ร้อยละ 40 ของมูลค่าทรัพย์สิน ส่วนที่เหลือให้ทยอยหักภายในระยะเวลา 5 ปี

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่จะมีสิทธิหักค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นได้ในอัตราพิเศษตามมาตรการนี้ หมายถึงผู้ประกอบการที่มีทรัพย์สินถาวร (ไม่รวมที่ดิน) ไม่เกิน 200 ล้านบาท และมีการจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน

3. มาตรการการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีธุรกิจเงินร่วมลงทุน

3.1 สิทธิประโยชน์จำแนกเป็น

(1) ยกเว้นเงินได้นิติบุคคลให้สำหรับรายได้ที่เป็นเงินปันผลหรือผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนหุ้นที่ ธุรกิจเงินร่วมลงทุนได้รับ

(2) ยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินปันผลและผลประโยชน์จากการโอนหุ้นที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุนในธุรกิจร่วมลงทุน

3.2 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะได้รับสิทธิประโยชน์

(1) เป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัท มหาชน(จำกัด) ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและมีทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่า 200 ล้านบาท เรียกชำระครั้งแรกไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง และต้องเรียกชำระทั้งหมดภายใน 3 ปี นับแต่วันจดทะเบียน

(2) บริษัทจำกัด ดังกล่าวต้องเป็นบริษัทที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และต้องมอบหมายให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นผู้จัดการเงินลงทุนในการประกอบกิจการของบริษัท

(3) ต้องลงทุนในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามสัดส่วนของเงินลงทุนตามกำหนด

(4) ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ธุรกิจเงินร่วมทุน เข้าไปลงทุนจะต้องมีสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 200 ล้านบาท (ไม่นับรวมที่ดิน) และมีการจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน

(5) ต้องลงทุนใน ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 ปี ต่อเนื่องกัน แต่ระยะเวลาดังกล่าวอาจลดลงเป็นไม่น้อยกว่า 5 ปี หากธุรกิจเงินร่วมทุน สามารถนำธุรกิจที่ตนร่วมทุนเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือ ตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI; Market for Alternative Investment) มาตรการนี้กำหนดให้มีผลบังคับใช้กับบริษัทฯ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้เฉพาะที่ได้รับการขึ้นทะเบียน ภายใน 3 ปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกามีผลบังคับใช้

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ผลของการใช้มาตรการทางภาษีอากรต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดลำปาง ว่าหลังจากการใช้มาตรการทางภาษีอากรสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้ว ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยจำแนกเป็นประเภทธุรกิจ จะมีทัศนคติอย่างไรต่อผลของการใช้มาตรการทางภาษีอากร เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรการทางภาษีอากรเพื่อสนับสนุนและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์สำคัญของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่มีต่อมาตรการทางภาษีอากร
- 2) เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีต่อมาตรการทางภาษีอากร
- 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการนำมาตรการทางภาษีอากรมาใช้

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้รับจากการศึกษา ทำให้ทราบถึงระดับความรู้และความเข้าใจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีต่อมาตรการทางภาษีอากร ทราบถึงทัศนคติของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อการใช้มาตรการทางภาษีอากรของผู้ประกอบการธุรกิจแต่ละประเภทว่าได้รับสิทธิประโยชน์จากมาตรการภาษีอากรดังกล่าวมากน้อยเพียงใด และทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการนำมาตรการทางภาษีอากรมาใช้ในการปฏิบัติของธุรกิจแต่ละประเภท เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรการทางภาษีอากร ให้สอดคล้องกับความ

ต้องการของผู้ประกอบธุรกิจแต่ละประเภทต่อไป เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ประกอบการขยายการลงทุนเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในท้องที่ การจัดเก็บภาษีของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง ในเขตความรับผิดชอบ 13 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง อำเภอแม่เมาะ อำเภอแม่ทะ อำเภอเกาะคา อำเภอสบปราบ อำเภอเถิน อำเภองาว อำเภอแจ้ห่ม อำเภอวังเหนือ อำเภอเมืองปาน อำเภอแม่พริก อำเภอเสริมงามและอำเภอห้างฉัตร

1.5 นิยามศัพท์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันในความหมายของคำบางคำที่ผู้วิจัยต้องการให้มีขอบเขตเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระนี้เท่านั้น และเพื่อให้เกิดความเข้าใจในคำศัพท์เฉพาะทางด้านภาษีอากร ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมคำเฉพาะและคำศัพท์บางคำไว้ดังต่อไปนี้

วิสาหกิจขนาดกลาง หมายถึง กิจการผลิต (Manufacturing) ที่มีการจ้างแรงงาน 50- 200 คนและมีสินทรัพย์ถาวรเกินกว่า 50 –200 ล้านบาท กิจการค้าส่ง (Wholesale) ที่มีการจ้างแรงงาน 26 –50 คน และมีสินทรัพย์ถาวรเกินกว่า 50 –100 ล้านบาท กิจการค้าปลีก (Retail) ที่มีการจ้างแรงงาน 16 – 30 คน และมีสินทรัพย์เกิน 30 –60 ล้านบาท และกิจการบริการ (Service) ที่มีการจ้างแรงงาน 150 – 200 คน และมีสินทรัพย์ถาวรเกินกว่า 50 –200 ล้านบาท

วิสาหกิจขนาดย่อม หมายถึง กิจการผลิต (Manufacturing) ที่มีการจ้างแรงงานไม่เกิน 50 คน และมีสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 50 ล้านบาท กิจการค้าส่ง (Wholesale) ที่มีการจ้างแรงงานไม่เกิน 25 คน และมีสินทรัพย์ถาวรไม่เกินกว่า 50 ล้านบาท กิจการค้าปลีก (Retail) ที่มีการจ้างแรงงานไม่เกิน 15 คน และมีสินทรัพย์ไม่เกิน 30 ล้านบาท และกิจการบริการ (Service) ที่มีการจ้างแรงงานไม่เกิน 150 คน และมีสินทรัพย์ถาวรไม่เกินกว่า 50 ล้านบาท

มาตรการปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หมายถึง มาตรการกำหนดที่ให้บังคับ สำหรับกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2545 เป็นต้นไป เฉพาะกรณีที่ผู้ประกอบการมีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง

กิจการการซื้อขายไป หมายถึง การประกอบกิจการขายสินค้าโดยมีร้านค้ามีสินค้าจำหน่ายหน้าร้านอย่างชัดเจน ร้านค้าไม่มีสินค้าจำหน่ายหน้าร้าน ได้แก่ จำหน่ายสินค้าให้กับ ส่วนราชการ หรือสั่งซื้อสินค้าให้กับลูกค้าแล้วส่งมอบให้กับลูกค้าทันทีทันใด

กิจการผลิต หมายถึง การประกอบกิจการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นผลิตภัณฑ์ โดยการใช้จ่ายแรงงาน และเครื่องมือเครื่องจักร เมื่อทำการผลิตครบตามขั้นตอนหรือกระบวนการแล้ว จะได้ผลิตภัณฑ์พร้อมที่จะนำออกจำหน่าย

กิจการให้บริการ หมายถึง หมายถึง การกระทำใด ๆ อันอาจหาประโยชน์อันมีมูลค่าซึ่งมิใช่เป็นการขายสินค้า และให้หมายความรวมถึงการให้บริการของตนเองไม่ว่า ประการใด ๆ

สำนักงานสรรพากรพื้นที่ลำปาง คือ หน่วยจัดเก็บระดับจังหวัดมีสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาในความดูแลรับผิดชอบ 11 สำนักงานพื้นที่สาขา ประกอบด้วย

- 1) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเมืองลำปาง
- 2) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแม่เมาะ
- 3) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเกาะคา
- 4) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขางาว
- 5) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแจ้ห่ม
- 6) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาเถิน
- 7) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแม่ทะ
- 8) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาแม่พริก
- 9) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสบปราบ
- 10) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาห้างฉัตร
- 11) สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาวังเหนือ